

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTU BIOLOGIA W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

PRZEDMIOTEM OCENIANIA SĄ:

- wiadomości,
- umiejętności
- postawa ucznia i jego aktywność

CELE OGÓLNE OCENIANIA NA BIOLOGII:

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia
- wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania,
- prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

METODY I NARZĘDZIA ORAZ SZCZEGÓŁOWE ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

1. Wypowiedzi ustne (przynajmniej dwa ,trzy razy w semestrze, klasa) np. swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów biologicznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo - skutkowego itp. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
2. Kartkówki 10-15 min. obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji nie muszą, ale mogą być wcześniej zapowiadane. Uczniowie nieobecni na kartkówce piszą ją w najbliższym terminie.
3. Sprawdziany pisemne całogodzinne przeprowadzane po zakończeniu każdego działu zapowiadane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania

(zadania) na ocenę celującą. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nieprzekraczającym 2 tygodni od powrotu do szkoły. Czas i sposób do uzgodnienia z nauczycielem. Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni. Oceny ze sprawdzianu można poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się poza lekcjami, w ciągu 1 tygodnia od rozdania prac i tylko 1 raz.

4. W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

celujący	100% (plus zadanie dodatkowe)
bardzo dobry	100% - 91%
dobry	90% - 75%
dostateczny	74% - 51%
dopuszczający	50% - 31%
niedostateczny	30% - 0%

5. Wszystkie prace są archiwizowane – uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć i otrzymać uzasadnienie wystawionej oceny.
6. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.
7. Uczeń klasy I liceum może raz w semestrze (klasy II liceum dwa razy w semestrze) zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, które obejmuje kartkówkę, wypowiedź ustną, zadanie domowe.
8. Prace domowe obowiązkowe (klasa I – przynajmniej dwie w ciągu semestru, klasa II-przynajmniej cztery w ciągu semestru) i prace ponadobowiązkowe (dla chętnych).
9. Aktywność ucznia:
 - wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej (krótkie wypowiedzi na lekcji),
 - praca w grupie, prowadzenie obserwacji, wykonywanie doświadczeń, będą oceniane za pomocą plusów i minusów, które zostaną następnie przeliczone na oceny i wpisane do dziennika. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi cztery plusy , gdy ich nie osiągnie na koniec semestru zostaną one zamienione odpowiednio przy trzech plusach na ocenę dobrą, przy dwóch na ocenę dostateczną.
 - jeżeli uczeń uzyska cztery minusy , otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - w przypadku dużego wkładu pracy na lekcji uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą,
 - prace dodatkowe (samodzielnie opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, modele, okazy wzbogacające zbiory, prezentacje multimedialne, projekty edukacyjne, plakaty, zielniki, działania na rzecz środowiska np., zbiórka surowców wtórnych, udział w konkursach, olimpiadach) w skali: celujący, bardzo dobry, dobry lub za pomocą plusów analogicznie jak za wkład pracy w przyswojenie wiedzy.
8. Karty pracy w klasie I liceum sprawdzane są po skończeniu każdego działu biorąc pod uwagę poprawność rzeczową.
9. Maturalne karty pracy w klasie III liceum sprawdzane są po skończeniu każdego działu biorąc pod uwagę poprawność rzeczową.
10. Dodatkowe zadania maturalne w klasie II i III liceum sprawdzane są po skończeniu każdego działu biorąc pod uwagę poprawność rzeczową.
11. Zeszyt przedmiotowy – sprawdzany w klasie I liceum jeden raz w semestrze biorąc pod uwagę staranność i systematyczność, w klasie II liceum, co najmniej dwa razy w semestrze.

SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW:

1. Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO.
2. Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom w klaso-pracowni szkolnej, w bibliotece szkolnej i na stronie internetowej szkoły.
3. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.
4. Sprawdziany, zadania maturalne oraz inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW:

1. Nauczyciel na pierwszym zebraniu informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu.
2. O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami udostępniając zestawienie ocen lub umożliwiając wgląd do dziennika lekcyjnego.
3. Informacje o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą WSO.

ZASADY WYSTAWIANIA OCENY ZA I PÓLROCZE I KOŃCOWOROCZNEJ:

1. Wystawianie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny ze sprawdzianów (prac klasowych), w klasie II i III liceum również z zadań maturalnych, w drugiej kolejności są kartkówki, zadania domowe i aktywność ucznia. Pozostałe oceny są wspomagające.

WYMAGANIA OGÓLNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE :

Poziomy oczekiwanych osiągnięć ucznia

zawierają szczegółowy wykaz wiadomości i umiejętności, które uczeń powinien opanować po omówieniu poszczególnych lekcji z podręcznika *Biologia na czasie – zakres podstawowy*. Jest on niezastąpiony przy obiektywnej ocenie postępów ucznia w nauce.

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
konieczne (na stopień dopuszczający) podstawowe (na stopień dostateczny)	rozszerzające (na stopień dobry) dopełniające (na stopień bardzo dobry)
obejmują treści i umiejętności	obejmują treści i umiejętności
<ul style="list-style-type: none">• najważniejsze w uczeniu się biologii	<ul style="list-style-type: none">• złożone i mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych
<ul style="list-style-type: none">• łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego	<ul style="list-style-type: none">• wymagające korzystania z różnych źródeł informacji
<ul style="list-style-type: none">• często powtarzające się w procesie nauczania	<ul style="list-style-type: none">• umożliwiające rozwiązywanie problemów
<ul style="list-style-type: none">• określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej	<ul style="list-style-type: none">• pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym

• użyteczne w życiu codziennym	• pozwalające łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin
--------------------------------	--

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga najczęściej 100% punktów możliwych do zdobycia i odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści dopełniające określone programem nauczania
- potrafi on samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów.
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,

- wykonuje prace i zadania dodatkowe
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 100% punktów możliwych do zdobycia.
- zeszyt ucznia zasługuje na wyróżnienie,

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił treści rozszerzające,
- właściwie stosuje terminologię przedmiotową, a także wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji i podręcznika
 - rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod, samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałem źródłowym oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach.
 - opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
 - potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
 - posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
 - wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
 - udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
 - jest aktywny na lekcji,
 - w pracach pisemnych osiąga od 75% do 90% punktów.
 - prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy.
 - analizuje również proste zależności, a także próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.
 - opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
 - z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,

- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 74 % punktów.
- Posiada zeszyt przedmiotowy i prowadzi go systematycznie

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił treści konieczne. Taki uczeń z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach
- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów.
- prowadzi zeszyt przedmiotowy

